



AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

No. 137

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation
CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, JULY 20, 1959

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

STEV. LVIII.—VOL. LVIII.

Tov. Hruščev zabava poljske zborovalke

Predsednik sovjetske vlade je pravil Poljakom, da med kapitalisti ni nobene razlike, pa naj se pišejo kakorkoli. Zagovarjal je tudi Stalinovo pogodbo s Hitlerjem.

VARŠAVA, Polj. — Hruščev ve dobro, da poljski delavci ne marajo zanj, jim je zoprno ne samo kot komunist, ampak kot Rus. Zato jih hoče pridobiti s šaljivimi govori, kajti dobro ve, da Poljaki ljubijo po svoji narodni navadi blesteče domisleke.

V svojem govoru pred rudarji v Sosnovicah je na primer trdil, da med ameriškim kapitalisti ni nobene razlike, ali naj se pišejo Harriman ali Rockefeller. Pač pa je napravil drugo razliko med kapitalisti, ki je do sedaj še nismo poznali. Razdelil jih je v "pametne" in nespametne. Med pametne spadajo seveda ti, ki so se vrinili v vrste komunističnih sopotnikov. "Pametni" kapitalisti seveda ne marajo za nobeno vojno kot tudi ne komunisti; na nespametne se pa človek ne sme in ne more zaneesti.

Hruščev je v svojem govoru napravil tudi zanimivo opazko glede odnosov med Hitlerjem in Stalinom. Rekel je, da mu je Stalin osebno priznal, da se bodo komunisti morali boriti s Hitlerjem in da morajo komunisti voditi napram Nemčiji tako politiko, da pridobijo na času. Ideja je bila sama po sebi pravilna, imela je samo to napako, da je Hitler ni hotel vpoštevati.

V svoji brbljivosti je tudi nehoti priznal, da ima včasih tudi škodo od svojega brezboštva. Poslušalcem je namreč trdil: "Če bi bil Bog in bi se mu ljubilo delati, bi vzel veliko metlo in pomedel z vsemi kapitalisti!"

Hruščev je seveda s takimi in slimi opazkami žel veliko odobravanja in izzval mnogo smeha. Mora se mu priznati, da ve, kako je treba ljudem govoriti.

Francija dobila prvi federalni senat

PARIZ, Fr. — Kot je znano, je general De Gaulle preosnoval nekdanjo Francijo v "Francosko skupnost", to je neke vrste federacijo, ki so v njej nekdanje francoske prekomorske kolonije vsaj na papirju enakovredne s Francijo samo. Ta skupnost ima skupen parlament z imenom "senat skupnosti". Ima 258 članov, ki jih izvolijo iz svoje srede parlamentni posamezniki članic skupnosti. Prekomorski kraji imajo okoli 125 senatorjev, nekaj več pa Francija sama.

Posamezni parlamenti so izbrali nove senatorje, ti so se zbrali v Parizu na prvo zasedanje. Novi senat nima zaenkrat nobene politične moči, ima samo pravico do nasvetov, je torej samo posvetovalen organ generala De Gaulle.



Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in lepo. Najvišja temperatura 80, najnižja nočjo 60.

Novi grobovi

Peter Lindic

V Cleveland Clinic je preminul 69 let stari Peter Lindic s 386 E. 156 St., doma v Zagrebu na Hrvaškem. Zapustil je ženo Evo, roj. Krzetic, doma v Zagrebu, otroke Josepha, Petra, Margaret Milavec in Franka, 9 vnukov in vnučkinj, eno sestro (v Zagrebu) ter več drugih sorodnikov. Zaposlen je bil pri Mutual Metal Prod. Co., dokler ni pred 4 leti stopil v pokoj. Bil je član društva Sloboda br. 235 HBZ. Pogreb je danes ob 8:45 iz Zeletovega pogrebnice na E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Franklyn C. Diemer

V soboto je umrl zadet od srčne kapi 47 let stari Franklyn C. Diemer s 439 E. 147 St., rojen v Clevelandu. Pokojni je bil lastnik East Cleveland Window Cleaning Co. Zapustil je ženo Dorothy, roj. Bubetz, hčer Dolores in sina Richarda. Pogreb bo v sredo popoldne iz Grdinovega pogrebnice na Lake Shore Blvd. na Lakeview pokopališču.

Hruščev dobil pravi odgovor od delavstva

WASHINGTON, D. C. — Tovariš Hruščev je svoj čas trdil bivšemu guvernerju Harrimanu, da ameriško delavstvo ne podpira Eisenhowerjevega odločnega stališča v berlinski krizi.

Predsednik AFL-CIO Meany ni premišljeval, ali je Hruščev vzel svojo izjavo za res ali ne. Sedel je in napisal Eisenhowerju pismo, ki v njem zagotavlja predsednika, da ameriško delavstvo stoji ravno tako odločno na njegovem stališču kot predsednik sam in da je prepričan, da ni potrebno nobeno popuščanje.

Eisenhower se je takoj zahvalil za pismo in dejal, da ni nikoli mislil, da ne bi ameriško delavstvo odobraval zunanje politike njegove administracije, kolikor se tiče Nemčije in Berlina.

Radovedni smo, ali bo Kremlj upal povedati Hruščevu, kaj mu je odgovorilo preko Eisenhowerjeve ameriške delavstvo.

Herter povabil Nixona v Ženevo na poti iz Sovjetije

WASHINGTON, D. C. — Iz tajništva za zunanjo politiko so časnikiarji zvedeli, da je tajnik Herter predlagal podpredsedniku Nixonu, naj se na poti iz Moskve ustavi tudi v Ženevi in pove, kakšne vtise je dobil v Sovjetiji.

Nixon bo šel v Moskvo in se tam zadržal precej časa. Tovariš Gromiko bo torej lahko točno izračunal, kako dolgo bo moral zapadne diplomate brez strahu, da bi se mu uprli in šli domov.

Bog ve, čemu je treba delati take usluge komunistični propagandi na diplomatičnem polju.

Povodenj v Kašmirju — 800,000 ljudi brez strehe

STRINGAR, Kaš. — Povodnji, ki so zajele deželo pretekli teden, so uničile streho nad 800,000 ljudem. Vlada bo skušala popraviti škodo na javni lastnini in napravah, ne more pa neposredno pomagati poplavlencem.

Kašmir je dežela ob vznožju Himalaje na meji med Pakistanom in Indijo, ki se za njo prepirata že vse, od kar sta postali samostojni državi.

Novo trdno gorivo za naše vodljive izstrelke

Strokovnjakom se je posrečilo sestaviti trdno gorivo za vodljive izstrelke, ki je dosti učinkovitejše od vsega, kar smo imeli na tem polju prej.

ALEXANDRIA, Va. — S soglasjem obrambnega tajništva je Atlantic Research Corp. objavila, da se ji je pred časom posrečilo izdelati trdno gorivo s primesjo aluminija, ki je daleko učinkovitejše od vsega, kar je svet poznal v tem pogledu doslej. Novo gorivo bo povečalo brzino in dolet izstrelkov vseh vrst od 10 do 30 odstotkov.

Novo gorivo uporabljajo v mornariških vodljivih izstrelkih vrste Polaris. Odkrili so ga dejansko pred štirimi leti, pa ga zboljševali dalje.

Prišel ob vse prihranke, ker ni zaupal — bankam

CLEVELAND, O. — Liborio Ribando, 70 let stari vdovec, je javil policiji, da mu je iz stanovanja izginilo \$33,000. Ribando ni zaupal bankam zaradi skušenj, ki jih je doživel v času velike depresije v tridesetih letih. Ves denar je držal doma v neki skatli pod svojo posteljo.

Ko je hotel v soboto vzeti iz svoje hranilnice nekaj denarja, da bi plačal račune, je odkril, da mu je nekdo odnesel vse razen \$1,000. Denar je moral biti ukraden med 3. julijem in preteklo soboto, je dejal Ribando policiji.

Jugoslavija je dobila novo posojilo v Ameriki

WASHINGTON, D. C. — Naša administracija je dala Jugoslaviji iz fonda za posojila za gospodarski razvoj novih \$15,000,000 posojila za novo električno ob Trebinjski v Črni gori.

To je eden izmed štirih projektov za vodne elektrarne, ki naj bi se financirali iz evropskih kapitalov in odplačevali z izvozom toka v srednjo Evropo.

Projekti so bili izdelani že pred več leti in tudi v načelu odobreni po mednarodnih strokovnjakih, toda Beograd ni mogel dobiti v Evropi potrebnega posojila. Sedaj je vskočila naša administracija.

Washington je potem takem od novembra naprej dali Jugoslaviji vsega skupaj \$158,000,000 posojil, največ v obliki kreditov za nakupe deželnih pridelkov, kajti Jugoslavija je imela lansko leto zelo pičlo žetev.

Indija je že spravila pod streho politične begunce iz Tibeta

NEW DELHI, Indija. — Indijska vlada je nepričakovano hitro rešila vprašanje, kaj naj napravi z 20-30,000 političnimi begunci iz Tibeta. Preselila jih je iz nižave v gorske kraje pod himalajskim gorovjem, kjer je še dosti neobdelane zemlje in kjer se Indijci z nižav nočejo naseljevati.

Največ beguncem bo šlo v protektoratne države Sikim in Bhutan. Tibetanski menihi pa bodo ustanovili svojo kolonijo, ki se bo iz nje razvil nov duhovni center za pripadnike Budove vere. Akcija je odobril Dalai Lama, podprle so jo pa dobrodelne organizacije iz Amerike, ki so zaenkrat preskrbele hrano in obleko.

Iz slov. naselbin

ROCK SPRINGS, Wyo. — Tukaj je umrl 58 let stari rojak Jernej Mivšek, doma iz Rovt. Zapustil je ženo, tri sinove, tri hčere, brate Martina, Jacka in Franka ter sestro.

BRADDOCK, Pa. — Na posledicah raka je umrl tod 9. julija 75 let stari Martin Gornik, doma iz Metlike v Beli krajini. Zapustil je dva sina, dve hčeri in več drugih sorodnikov.

WEST ALLIS, Wis. — Po dolgi mučni bolezni je umrl tod Frank Medle, doma iz Sela pri Novem mestu. V Ameriko je prišel l. 1912. Tukaj je zapustil ženo Fanny in več drugih sorodnikov, v rojstni domovini pa tri brate in tri sestre.

Blizu pol milijona ljudi je gledalo vojaške vaje

CLEVELAND, O. — Po sodbi policije je v soboto prišlo gledat vojaške vaje v Edgewater park blizu pol milijona ljudi. Mornarica in marini so pokazali, kako nastopajo skupno pri napadu na kopno.

Okoli 1,200 marinov je s podporo mornarice zavzelo v pol ure "sovražno" obalo. Vaja je bila izvedena po sodbi navzočih poveljnikov odlično. Podobni nastopi so bili prej že v Milwaukee, Wis., in v Chicago, Ill., danes pa bodo marini nastopili na obrežju v Erie.

V Iraku so praznovali prvo obletnico revolucije po programu

BAGDAD, Irak. — General Kasem in njegovi Iračani so praznovali prvo obletnico revolucije v prazničnem razpoloženju. Glavna točka praznovanja je bila seveda velika vojaška parada, kot je Irak ni že dolgo videl.

Ljudske množice so občudovale vojaške, tistih 250 tujcev, ki so prisostvovali paradi iz diplomatskih lož, se je pa bolj zanimalo za lepo zbirko orožja na paradi. Zbirka je obsegala orožje iz komunističnega in svobodnega sveta. Koliko je vredna, ne ve nihče, ker vlada ne pove, koliko ima municije za posamezne vrste orožja.

Kasem je v svojem slavnostnem govoru obljubil dve stvari, ki sta politično zanimivi: do 6. januarja prihodnjega leta bo zopet dovolil strankam, da se začno udeleževati, še pred 14. julijem 1960 bodo pa prve parlamentarne volitve. Česar pa ni povedal, je samo napravil: dal je novemu policijskemu direktorju nalog, naj sirskih komunistov ne pušča več v Irak, čisto gotovo pa ne znanega arabskega komunističnega Badgaša.

Španija bo dobila vsega skupaj 400 milijonov posojila

MADRID, Špan. — General Franco hoče izvelič Španijo iz gospodarske osamelosti, ker jo je dovedla na rob gospodarske krize, in je sklenil, da vključi deželo v Organizacijo za evropsko gospodarsko sodelovanje. V ta namen mora reorganizirati domače gospodarstvo, kar pa brez tujih kreditov ne gre.

Na pomoč mu je priskočil Mednarodni monetarni fond, ki je organiziral finančno pomoč v obliki posojil: \$90 milijonov bo dala omenjena organizacija sama, po \$75 milijonov bosta dala Monetarni fond in skupina velikih ameriških bank, ostalih \$160 milijonov pa naša administracija, ki jo bodo dobile od ameriškega parlamenta.

Denar bo porabljen za novo

PREDSEDNIK URRUTIA ŠEL; KUBA SE BOLJ NA LEVO?

Predsednik republike Kube Manuel Urrutia, ki je nastopil v govoru preko televizije proti komunizmu in njegovemu naraščajočemu vplivu v deželi, je na pritisk vlade odstopil. Na njegovo mesto je bil imenovan podeželski odvetnik Osvaldo Dorticos, dosednji član vlade. — Castro je svoj položaj okrepil.

HAVANA, Kuba. — Sredi preteklega tedna je prišlo do javnega spora med levičarji in njihovimi nasprotniki. Pokazalo se je, da je bil predsednik republike Manuel Urrutia za bolj konservativno snir, med tem ko se Castro sam nagiba močno na levo. Izjava bivšega načelnika kubanskega letalstva Diaza pred kongresnim odborom v Washingtonu, da je kubansko vlado pod nadzorstvom komunistov in da je Fidel Castro sam njihov vodnik, je tega skrajno razkačila. Urrutia je v svojem govoru sicer Diaza obsodil, pa nastopil ostro proti komunistom, ki da bi radi na Kubi odprli drugo fronto v mrzli vojni proti Združenim državam.

Castro je v protest proti nastopu predsednika republike odstopil kot predsednik vlade. Javnost je začela protestirati in Urrutia je uvidel, da mu ne preostane drugega, kot da se umakne. To je v petek zvečer tudi storil. Vlada je imenovala na njegovo mesto podeželskega odvetnika, 40 let starega Osvalda Dorticos, ki je bil doslej minister za revolucionarno pravo, sicer pa star sodelavec in podpornik Castrovega revolucionarnega gibanja.

Predsednik republike — izdajalec?

Fidel Castro se je nato "vdal zahtevi javnosti" in prekal svoj odstop. Njegov položaj v deželi je brez dvoma močnejši kot je bil. Novi predsednik republike ga nemara ne bo oviral pri izvajanju zemljiške reforme in drugih revolucionarnih uredb kot ga je Urrutia.

Fidel Castro je Urrutia obdolžil, da ni dovolj naglo podpisoval vladnih odredb, da je hotel iti na počitnice, ko je bilo dela največ in da se je hotel predstaviti svetu kot odločen protikomunist v trenutku, ko so v Združenih državah kazali na Castra in njegovo vlado kot komunistično. Urrutia je obdolžil, da bi "skoro izdal" svojo domovino.

Da bi bil Fidel Castro komunist, kot je trdil Diaz, je težko reči, vsaj v Washingtonu tega doslej še niso storili, ne verjamejo pa dosti tudi Castrovim izjavam, da ni komunist. Njegova dela govore drugače.

Trenutno predstavlja glavni spor med Havano in Washingtonom vprašanje imovine ameriških družb na Kubi, ki jo hoče Castro v okviru agrarne reforme zapleniti in razdeliti, ne da bi dal za njo primerno odškodnino.

Sv. Oče je odšel na počitnice v Castel Gandolfo

VATIKAN. — Sv. Oče je večer odšel na letovanje v Castel Gandolfo, kamor je hodilo na počitek tudi že nekaj njegovih prednikov. Sv. Oče pa ne misli s tem pretrgati svojega običajnega dnevnega dela. Kot do sedaj, bo dvakrat na teden delil splošne avdijence.

Do smrti opikan

MOUNT AIRY, N.C. — Isaac Arlin Jones, 37 let stari farmar v Cana, Va., je pri oranju naletel na gnezdo neke vrste hudih os. Te so ga razdražene tako opikale po glavi, da je umrl med potjo v bolnišnico.

stabilizacijo španske pezete, pokrilizje primanjkljaja v plačilni bilanci in za investicije v Španiji sami.

Iz Clevelanda in okolice

Karneval lepo uspel — Karneval pri Sv. Vidu je kljub dežju v soboto zvečer lepo uspel. Odbor se zahvaljuje vsem udeležencem. Glavno nagrado je dobil Frederick Felician, 1017 E. 64 St. Imena ostalih bodo od danes popoldne v izloženem oknu AD.

Asesment — Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo nočjo od 7. do 8. pobirala v šoli sv. Vida asesment.

Družinski praznik — G. Frank Jakšič in njegova žena ga. Ančka z 6111 St. Clair Ave. praznujeta danes 45-letnico svojega zakona. Čestitamo in jima želimo, da bi zdrava in srečna dočakala tudi zlato poroko.

Pozdravi s Koroškega — Mr. in Mrs. Michael Telich, Anton Žužek, Vinko Telich in Zaletel Vinko pošiljajo čestitke Ameriške Domovine pozdrave s Klopinskih jezera na Koroškem.

Zadušnica — Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Josepha Modic ob 1. obletnici smrti.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D.C. — Po poročilu Trgovinskega oddelka je celoten povprečen dohodek dosegel v letošnjem prvem četrtletju višino 470 milijonov in se bo v drugem baje dvignilo celo na 482, kar je precej več, kot so prvotno napovedovali.

BEIRUT, L.b. — Prokomunistični upor v Kirku, ki se mu je pridružila tudi brigada armade, je dosegel obseg, ki je bil že močno podoben pravi državljanski vojni. Do prvih spodobov je prišlo preteklo sredo. Ko je bil že skoro vzpostavljen red, se je uprl del vojske. Trdijo, da je bilo najmanj 27 oseb mrtvih, na stotine pa ranjenih. Predsednik vlade gen. Kasem je izjavil odločno, da bo "uredil račune" z uporniki in varoval svobodo ljudstva.

NEW YORK, N.Y. — Danes bo posredovalec zvezne vlade Finnegane začel znova razgovore s predstavniki unije jeklarskega delavstva in s predstavniki jeklarske industrije za končanje stavke, ki se je začela preteklo sredo zjutraj.

MOSKVA, ZSSR. — "Pravda" in "Izvestija" sta prinesla izjavo nekega rez. let. majorja iz Združenih držav, 42 let starega Ricchiard'Ilja, po poklicu oblagalca sten s papirjem, da se je prostovoljno odločil za sprejem sovjetskega državljanstva, ker smatra, da je komunistični gospodarski sistem za "malega človeka" boljši od kapitalističnega. Njegov oče v Združenih državah je dejal, da je vse skupaj brez dvoma komunistična propaganda, da pa sicer on ne ve nič o svojem sinu. Zadnje sporočilo od njega je dobil pred nekaj meseci iz Floride.

ZENEVA, Šv. — Razgovori zunanjih ministrov štirih velikih sil se niso premaknili z mrtve točke. Zahodne sile so pripravile nov predlog, ki go bode stavile sovjetskemu zun. ministru Gromiku danes na tajni seji in jutri na javni.

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0828 — Cleveland 3, Ohio
National and International Circulation
 Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July
 Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:**Za Zedinjene države:**

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:**United States:**

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 137 Mon., July 20, 1959

K mezdni pogajanjem v jeklarski industriji

Ko so se začela pred dvema mesecema mezdna pogajanja med jeklarsko unijo in jeklarnami, sta obe strani že preje napovedali v javnosti, da bodo pogajanja zelo napeta. Napoved se je uresničila, pogajanja so padala iz ene krize v drugo. Povod zanje so dale navadno le malenkosti, do pravih razgovorov je prišlo šele zadnje dni in ti so odkrili, zakaj je tako in ne drugače.

Način pogajanj je pokazal vsaj tistim, ki so od blizu sledili razgovorom, da smo prešli v novo dobo mezdni pogajanj, ki smo jo mogli naslutiti že pri par prejšnjih štrajkih. Štrajk v industriji kavčuka je bil izredno dolg, pogajanja ves čas zelo napeta. Podobno sliko so nudili štrajki v industriji poljedelskih strojev in v letalskem prometu. V vseh teh slučajih smo lahko ugotovili, da so podjetja tista, ki so hotela imeti "novo dobo" v mezdni pogajanjih.

Podjetja so namreč mislila in rekla takole: celih 25 let so podjetniki skušali praviloma živeti v dobrih odnosih z delavskimi unijami. Res je, da so bili pri mezdni pogajanjih vsaj v začetku zelo nepopustljivi, toda končno so vendar pristali na kompromise, ki so šli formalno na njihov račun, v resnici pa na račun konsumenta. Skoraj redna je bila prikazen, da so višjim mezdam sledile višje cene; ako je prišlo do štrajkov, niso bili gospodarstvu nevarni, kajti zažoge v tovarnah in veletrgovinah so se izpraznile in produkcija je lahko ponovno zavrtela vsa koleša. Podjetniki niso nosili nobenih stroškov za mezdne sporazume, ker so jih lahko tiho in mirno prevladali na konsumente.

Danes je položaj drugačen. Predsednik Eisenhower, njegova administracija in vsa javnost je začela odločno povdarjati stališče, da povišane mezde ne smejo biti povod za povišanje cen. Podjetniki so hitro razumeli, da bodo sporazumi z unijami končno vendarle morali iti samo na njihov račun. Zato so sklenili, da se postavijo po robu vsem zahtevam delavskih unij, ki bi ogrožale obseg njihovih dosedanjih dobičkov; na tihem se zmeraj gojijo želja, naj bi njihovi dobički rastle ravno tako hitro kot delavske mezde.

Podjetja so obenem prepričana, da za njihovo nepopustljivost govori veliko okoliščin, ki jih preje ni bilo. Najprej vidijo v odkritjih McClellanovega senatnega odbora o razmerah v unijah močan udarec po ugledu in vplivu delavskih unij. Sicer so lansko jesen volitve pokazale, da imajo unije v javnosti še zmeraj velik ugled, toda to podjetij ne moti. Podjetja hočejo dalje izrabiti v svojo korist vsa tista gibanja, ki zagovarjajo misel, da visoke mezde rodijo indirektno nevarnost za inflacijo, češ višjim mezdam sledijo višje cene, ker delavstvo ne dela več kot preje, zato pa je boljše plačano. Nekaj resnice je v tej trditvi, toda ne toliko kot trdijo podjetja.

Končno ugotavljajo podjetniki, da se ravno velike unije nahajajo v velikih težavah. Zadnja kriza jih je zelo prizadela; niti danes, ko je nova konjunktura na višku, niso zaposleni vsi unijski delavci. Dalje je pustila gonja proti unijam tudi nekaj sledi v unijskem gibanju samem. Unijski delavci gledajo kritično na postopke svojih tajnikov, ne izražajo pa svoje nezadovoljnosti na unijskih sestankih in ob času unijskih volitev. Unijske podružnice se rade upirajo centralnim vodstvom, kar se na zunaj jasno vidi iz velikega števila divjih štrajkov, ki jih glavna unijska vodstva včasih le s težavo krotijo. Končno je moderna proizvodna tehnika s svojimi odkritji zmanjšala število in pomen delavstva za industrijsko proizvodnjo.

Industrija bo potrebovala vedno manj, toda vedno bolj izvežbane delavce. Na drugi strani pa unije le s težavo organizirajo nove postojanke v podjetjih, so v vedni nevarnosti, da jim taki poskusi spodletijo. Skratka: podjetja mislijo, da je prišel čas, da pokažejo zobe delavskim unijam.

Tega mnenja so tudi jeklarne. Šele zadnji teden pogajanj so njihovi zastopniki prišli s pravo barvo na dan. Zahtevali so, da mora unija najprej pristati na celo vrsto sprememb v dosedanjih pogodbah, ki regulirajo delovne odnose in jeklarnah.

Ako bi unija sprejela to zahtevo, bi jeklarne dobile možnost, da kar po svoje vklenejo jeklarje v proizvodni proces. Jeklarne trdijo, da je to neobhodno potrebno, kajti drugače ne morejo modernizirati proizvodnje jekla. Unija je to zahtevo gladko odbila, češ da pridobljenih pravic ne more zgubiti, saj tako nimajo nobene zveze s delovno storilnostjo, akoravno jeklarne ravno to trdijo.

Jeklarne zahtevajo dalje, da morajo biti uvedene gotove kazni za takomenovane divje štrajke, kar se nam zdi pravilno stališče. Jeklarne zahtevajo dalje, da se delavci odvedo poviškom mezd, ki izvirajo iz naraščanja draginje. Take poviške so imeli po dosedanjih pogodbah. Unija je to zahtevo gladko odbila. Šele potem bi bile jeklarne pripravljene, da se razgovarjajo o nekaterih izboljšanjih v socialnih dajatvah, ki naj stopijo v veljavo že prvo leto nove pogodbe.

Dale bi tudi nekaj boljše mezde, toda to šele v drugem letu pogodbe.

Kako nepopustljive so postale jeklarne, se je videlo ravno v zadnjih par dnevih pogajanj. Unija je na Eisenhowerjevo inicijativno stavila par začetnih inicijativnih predlogov, ki naj bi premostili prepad med obema nasprotnikoma, jeklarne so vse predloge odbile, češ, čas za pogajanja je že minul, v par urah se ne da doseči tudi pri najboljši volji tako obsežen sporazum, kot je mezdna pogodba med unijo in jeklarnami. Kot se vidi, so se jeklarne postavile na stališče, da mora unija najprej kapitulirati v vseh tistih točkah, ki so jeklarnam najbolj pri srcu, potem šele bodo prišla na vrsto pogajanja o povišanju mezd in izboljšanju socialnih služb.

Zastopniki jeklarn tudi z besedo niso omenili, da se boje grožnje s štrajkom. Je to lahko razumljivo. Jeklarne imajo tako proizvodno sposobnost, da lahko tekem 10 mesecev izdelajo toliko jekla, kolikor ga celo leto rabi dežela in še ostane precej za izvoz. Poleg tega so se vse metalne tovarne dobro založile z jeklom in bodo lahko par mesecev v polnem obratu tudi brez pritoka jekla.

Okoli sedanjih mezdni pogajanj v jeklarski industriji se je torej zadnje čase nabralo toliko novih okoliščin, kot že 25 let ne. Jeklarne mislijo, da te okoliščine govorijo v njihovo korist, unija si pa ne bo dala iztrgati iz rok tistih pridobitev, ki jih ima že po zadnji pogodbi.

Odnosi med unijo in jeklarnami bodo dolgo časa trpeli pod vtisom sedanjih mezdni pogajanj, pa naj do nove pogodbe pride po kratkem ali šele po dolgem štrajku. Mezdna pogajanja sama bodo imela tudi vpliv na sedanjo konjunkturo in na bodoča mezdna pogajanja v drugih gospodarskih panogah. Jeklarne vedo, da se bodo po njihovem vzgledu ravnali tudi drugi poslodavci, unija ve, da bo njena taktika pri pogajanjih služila za vzgled drugim unijam. Javnost pa mora biti na drugi strani zadovoljna, da je vendar enkrat pridrlo načelo, da se morajo podjetniki in delavci pri mezdni pogajanjih ozirati tudi na interese konsumentov. Ako je ta okoliščina izzvala napete odnose med podjetniki in delavci, ni prijetno, ni pa to prevelika žrtev, ako ima od nje koristi 170 milijonov ameriških konsumentov.

BESEDA IZ NARODA



Joliet, Ill. — Na dan Janeza Krstnika, je zgodaj v jutru zalostno zapel zvon sv. Jožefa zadnje uro spoštovanemu in uglednemu rojaku Mr. Jožefu Zalarju, glavnemu tajniku K. S. K. Jednote. Vedeli smo sicer, da mu je več zadnjih mesecev nagajalo zdravje, vendar smo mislili, da bo okrevljal in da mu bo dano še nekaj let med nami. A Božja Previdnost je odločila drugače in ga poklicala v večnost.

Pogreb je imel v oskrbi znani Težakov pogrebni zavod, kjer je ležal na mrtvaškem odru. Ker je bil pokojnik zelo znana osebnost med nami in v vsem mestu in okolici, so ga prihajale kropit velike množice naših in drugih narodnosti ljudje. Tako tudi pogreba se je udeležilo številno občinstvo vseh raznih stanov ob blizu in daleč.

Podrobnejši opis o pokojniku bo gotovo obširno opisalo jednotno Glasilo "Ameriški Slovenec".

Pokojnik je dospel v Joliet leta 1908, ko je bil na pitsburški konvenciji K. S. K. J. istega leta izvoljen za glavnega tajnika. Preje pa je bil v Forest City, Pa.

V Jolietu je bival okrog 51 let in se je živahno udeleževal v vseh raznih zadevah domačega slovenskega življenja, kakor tudi v javnih zadevah političnega življenja mesta, občine in vsega okraja. Bil je večkrat izvoljen v razne javne urade in je s svojim vplivom rad pomagal našim rojakom v mnogoterih političnih zadevah.

Njegove vsestranske zasluge za K. S. K. Jednoto so nam Jolietčanom, kakor tudi vsi slovenski Ameriki dobro znane. Velike zasluge si je stekel tudi za staro domovino, za katero je veliko naredil tekem prve in druge svetovne vojne in potem, ko sta vojni bili končani. Nanj kot upravitelja in voditelja Jednote se je vse obračalo za vse razne pomoči. In vsaki potrebnih zadevi je rad posvetil svoj čas in delal za isto. Rad je sodeloval tudi pri kulturnih nastopih, posebno preje v njegovi mlajših moških le-

tihi. Ljubil je petje in bil član prejšnja leta pevskega zbora fare sv. Jožefa. Zanimal se je za vse.

Dosegel je lepo častljivo starost malo manj kakor 80 let, a je še veliko prezgodaj odšel od nas. Pogrešamo ga in še bolj ga bomo, ko se bodo razne potrebe oglašale in bodo zahtevala dela in požrtvovalnosti za razne zadeve.

V soboto 27. junija je bil pokopan ob veliki udeležbi občinstva iz cerkve sv. Jožefa in je bil položen k večnemu počitku na našem hribu na farnem pokopališču sv. Jožefa, v katerem parku je bil pokojni Jože večkrat vesel na raznih društvenih in farnih prireditvah, imel tam večkrat navdušene govore, ali pa je veselo prepeval v družbi prijateljev lepe slovenske pesmi. Tudi ob takih prilikah ga bomo pogrešali. Za njim bo ostala praznina, ker ni mnogo več ljudi med nami, ki bi bili sposobni tako spretno hoditi po njegovih stopinjah, kakor je znal on.

Naj blagi pokojnik spava v miru, dokler ne pridemo še mi drugi za njim v večnost. Raj in pokoj mu!

* JOLIET IMA ZDAJ MOR-SKO ZVEZO. Koncem junija je bil odprt in izročen prometu znani St. Lawrence prekop in plovba Velikih jezerov v severno osrednjem ozemlju Zdr. držav je dobila pot v Atlantsko morje in obratno pot iz Atlantika v jezerstva. Ker pa vodi kanalska plovbena pot iz Chicago skozi Joliet, naprej po illinoiški nižavi v reko Mississippi, po isti pa doli v mehiški zaliv, je tako postalo mesto Joliet po vodni plovbi zdaj spojeno z morji.

Ta dogodek je zelo važen z gospodarskega stališča za naše mesto in njegovo okolico, ker v mestu in okolici je že zdaj veliko raznih industrij, ki tu obratujejo. Zveza z morji bo promet sigurno zelo pospešila, ker marsikateri tovar je bolj pripraven in cenejši za prevoz po vodni poti, nego po železnicih in drugače. V nekaj letih se bodo pri tem gotovo pokazali dalekosežni gospodarski uspehi.

* ALI SMO ŠE, ALI NAS NI VEČ? To vprašanje včasih stopi pred me, ko opazujem v tisku in po drugih virih razne aktivnosti, gibanja in delovanja med nami ameriški Slovenci. Odkar ta, ki naglo odhajajo od nas naši pionirji in med njimi vidnejši glasniki našega naroda. Odkar je utihnil pred letom in pol veliki narodni buditelj in klicar po-

kojni Mr. Anton Grdina, za njim pokojni pater Kazimir Zakrajšek, pater Aleksander Urankar in še nekaj drugih in zdaj tudi naš jolietski klicar Mr. Jože Zalar, se mi zdi, da nas ameriške Slovence čas potiska v neki kot. Ali se bomo znali iz tega kota, v katerem ni nič preveč kake narodne živahnosti izmotati, ali bomo v njem obtičali in čakali, da tudi nam zatrobi tromba večnosti? Ne mislim, da smo že čisto na koncu, je še življenja v nas, ampak živahnost pojenjuje, te ni več. Smo brez vsakih gesel, gesel živahnega življenja, ki je vredno dela, žrtev in bodočnosti.

Na polju slovenstva se čuti neke zastoj rodoljubja. Še se oglašamo pri društvah in organizacijah, ampak vse gre le v eno smer za gospodarstvom, ki je sicer potrebno, ampak sama skrb za "suh dolar" je nas. Udarnih gesel, ki naj bi udarjali idejno in povdarjali zakaj je življenje vredno življenja in da skrbimo za najdaljši mogoči narodni obstoj, teh nimamo več, zato pa slovenstvo postaja med nami, kakor stara lipa, ki usahuje in se v vrhovih že suši.

Na nas vseh je, ki še dihamo in brcamo po polju slovenstva, da začnemo resno misliti in skušamo najti kake injekcije, ki naj nas poživijo in nam dajo novega življenjskega soka za slovenstvo. Na delo torej vsak, ki mu je še kaj za slovenski napredek med nami!

* LEP VZGLED IN POBUDO nam daje naš stari izkušeni borec za slovenstvo in slovanstvo veleč. g. zlatomašnik J. M. Trunk, ki v "Amerikanskem Slovincu" teden za tednom objavlja svoje "Pisane polje." Iz njegovih komentarjev in razprav diha slovanska navdušenost, o kateri mogoče nekateri mislijo, da ni za drugimi, kakor snov za kake stare zapecakarje, da še o njej kaj govore. A ni tako! Pisatelj Trunk s svojim komentarjem stalno opozarja na slovanstvo, katerega so drugi narodi hoteli imeti vedno zaplankanega, da bi ne imel nobene priložnosti do napredka, kakoršne so imeli in še imajo drugi narodi po svetu.

Pisatelj Trunk je danes najglasnejši klicar, ki probuja slovensko narodno zavest. Brez močne narodne zavesti ni obrambe proti potujčevanju. Pisatelj premnogokrat povdarja in kaže, kako o ugonabljanju slovenstva Nemci na Koroskem, Italijani ob Jadranu. Slovenci so jim na potu, ker tuji so lačni njihove zemlje.

Pisatelju veleč. g. Trunku moramo biti vsi Slovenci hvaležni za njegov trud in delo. Naj ga nam Bog ohrani še mnogo let, da bi nam še in še pisal in nas budil in navduševal za slovenstvo in slovanstvo!

Tone s hriba.

Članicam Oltarnih društev slovenskih župnij

Cleveland, O. — Kakor vsako leto bomo tudi letos pomorale na prelepe Ameriške Brezje k Mariji Pomagaj v Lemont, da svojo nebeško mater poprosimo za pomoč v svojih težavah.

Odpotovale bomo 14. avgusta zvečer s Terminal postaje v mestu. Tam se bomo zbrale med 10. in 11. uro. Vrnile se bomo v ponedeljek zjutraj. Cena za prevoz je \$21.00.

Kdor bi se nam želel pridružiti, to lahko stori. Prijave sprejemajo za faro:

sv. Vida Mrs. Mary Marinko, 6713 Bonna Ave., HE 1-9108,

Marije Vnebovzete v Collinwoodu Mrs. Pierce na Holmes Ave., MU 1-2568,

sv. Lovrenca v Newburgu Mrs. A. Kic na 3558 E. 81. St., MI 1-5369,

sv. Kristine v Euclidu Mrs. K. Roberts na 905 E. 237 St., RE 1-4922.

Priglasite se čim prej, da bo-

mo imele dovolj časa za ureditev vsega potrebnega. Pozdravljene!

Mrs. Roberts.

Za faro Sv. Petra pri Ilirski Bistrici so darovali

Cleveland, O. — Za faro sv. Petra pri Ilirski Bistrici so darovali še sledeči:

Po \$5: Drenik John, Gerl Andrej, Mrs. Mili Silbicer, Mrs. Mary Cekada, Mrs. Antonija Rolih;

Po \$2: Mrs. Lube, L. Rolih in neimenovan.

Skupno je bilo nabranega \$31.

Vsem darovalcem iskreni Bog plačaj!

Frank Stefančič.

Zlati jubilej češkoslovaškega Orla

Petdesetletnico je obhajala letos naša bratska organizacija, češkoslovaški Orel. Leta 1909 so njeni prvoboritelji v Olomucu ustanovili samostojno katoliško telovadno organizacijo, kateri so dali ime "Orel," po vzorcu našega slovenskega Orla, ki obstoja že od leta 1906.

Med obema organizacijama, slovenskim in češkim Orlom, so obstojali živahni stiki že od vsega početka. Posebno so se pa povečali ti stiki v Kromerizu (Moravska) leta 1912, ko se je delegacija slovenskih Orlov v krajih udeležila njihovega zleta v omenjenem mestu. Takoj naslednje leto, o priliki slovensko-hrvaškega katoliškega shoda torej 1913-ega v Ljubljani, pa je pripeljal poseben vlak v slovensko prestolnico okrog 500 čeških Orlov in Orlic, ki so nastopili v sprevedu in pri javni telovadbi.

Prva svetovna vojna je prekinila vse zveze, ki so se hitro po vojni, leta 1919 zopet obnovile. Močno zastopstvo čeških Orlov in Orlic je prišlo na I. slovanski orlovski tabor v Mariboru leta 1920. Leta 1922 se je nad 1200 slovenskih Orlov in Orlic udeležilo slovenskega orlovskega zleta v Brnu. Leta 1928 je bila na ljubljanskem zletu slovenske orlovске zveze zastopana zopet delegacija čeških Orlov. Največja udeležba iz Jugoslavije je bila leta 1929 o priliki svatovaclavskih dni Orlovstva v Pragi. Kmalu nato so bili stiki med obema organizacijama oficijelno (neoficijelno smo obdržali še vse stike) prekinjeni, ker je kralj Aleksander razpustil našo orlovsko organizacijo. Še enkrat so bili češkoslovaški Orli in Orlice v Ljubljani in sicer na mednarodnem mladinskem taboru, ki ga je priredila Zveza fantovskih odsekov leta 1938. Tedaj je bila udeležba naših severnih bratov in sester na naših tleh, največja.

Druga svetovna vojna je zopet prekinila vse načrte, ki sta jih napravili obe organizaciji. Po končani vojni sta namesto svobode, tako v njihovi, kakor v naši domovini, zavladala srp in kladivo, katera vihti brutalni in brezobzirni komunizem nad vsemi narodi za železno zaveso. Zato je organizacijsko delo v teh deželah sedaj nemogoče, ker so devoljene samo komunistične in po komunistih vodene organizacije. Pojavile so se radi tega katol. telovadne organizacije v emigraciji in češkoslovaški Orel je brez dvoma najmočnejša kulturna telesnovzgojna organizacija v zamejstvu. Vsled tega ji je bilo možno izvesti tako lepo proslavo o priliki petdesetletnice, ki se je vršila letos 23. maja v Chicagu. Ogledajo si nekoliko kakšna je bila ta proslava, kako je izpadla in kdo je sodeloval.

Predvsem bi omenil, do so izdali češki Orli za to priliko krasno spominsko knjižico, kjer v uvodnem članku br. V. K. R. podaja nekaj historičen pregled pod naslovom: "Zlati jubilej češkoslovaškega Orla-prednja straža krščanske telesne vzgoje." Nato sledi spored akademije, ki je obsegala 19 točk in pri kateri so

bili razni pozdravni govori, pevске in telovadne točke, predaja častnih diplom, recitacije itd. Pri akademiji, ki je bila v veliki sokolski dvorani v Chicagu, so poleg Orlov in Orlic sodelovali tudi Sokoli in Sokolice. V tretjem delu so objavljali pokrovitelji prireditve. Naš nadpastir, ljubljanski škof g. dr. Gregorij Rožman, je na častnem prvem mestu, nato sledijo drugi cerkveni in posvetni dostojenstveniki. Od Slovencev sta med pokrovitelji tudi dr. Jože Basaj in Ivo Kermavner.

Dotaknimo se še nekoliko sporeda slavnostne jubilejne akademije. Omenil sem že, da so poleg Orlov in Orlic sodelovali tudi ameriški češki Sokoli in Sokolice. Sokoli so med drugim nastopili na drogu, Orli pa na bradlji. Najbolj značilno je, da so proste vaje ameriškega Sokola izvajali skupno Sokolice iz Chicaga in Orli iz Chicaga. S tem so očitno hoteli pokazati svetu, da med Orlom in Sokolom ni razlike, kadar gre za skupno narodno stvar. Pri čehih sicer ni bilo takega trenja med tema organizacijama kakor pri nas. Oni so bili pač bolj pametni. So sicer ločeno korakali, a kadar je šlo za splošne državne koristi, tedaj so se borili skupno. Pri nas je vladalo v času med prvo in drugo svetovno vojno neverjetno veliko sovraštvo med Orlom in Sokolom in prav zato ni bilo mogoče doseči nobenega sporazuma s Sokolom. To je bila zasluga v glavnem gotovih prenapetih v Sokolskih vrstah, katerih ni bilo ravno malo in ki niso poznali nobene strpnosti. Samo oni so hoteli biti vedno na vrhu in nihče drugi! Kakšen vik in krik so zaglajali ravno ti krogi, ko je kralj Aleksander prevzel pokroviteljstvo nad orlovskim zletom v Pragi leta 1929! In sedaj igrajo isti kraljevi Sokoli pri telovadbi prvo vijolino v današnji Jugoslaviji. Pri roki imam namreč koledar telovadne zveze Slovencev za le 1949, kjer so poimenovali navedeni vodilni slovenski kraljevi Sokoli s funkcijami, za katere so bili izvoljeni v telovadni organizaciji, ki se imenuje "Partizan." Zanimivo bi bilo vedeti koliko se Tito zanese na pomočnike take vrste. Da bo odvrnjen vsak sum, da se morda v stvari pretirava, navajam danes spet en dokaz. Ko se je leta 1922 poročil kralj Aleksander, je bila objavljena na to slovesnost tudi Jugoslov. orlovska Zveza, ki je poslala v Belgrad svojo delegacijo v krajih. Že prireditelji, ki so imeli skrbeti za to, kje bodo stala v špalirju posamezna zastopstva, niso bili naklonjeni orlovski delegaciji. Ko smo se končno le "vrinili" v špalir poleg neke sokolske župe iz južnih krajev (kolikor se spominjam so imeli napise Užice), nas le-ti niso takoj spoznali. Ko so ugotovili kdo in odkod smo, so nas začeli izrivati v ozadje in med prekanjem so nam očitali, da smo proti kralju, proti državi itd. Mi smo odločno protestirali, toda oni so svoje zadržanosti naprej rekoč: "Mi znamo tačno, jer so nam to kazali naša brata Sokoli iz Slovenačke."

Ivo Kermavner.

Ukradena hiša

Gradnja hiš se je v našem času zelo poenostavila. Tehnika je že tako napredovala, da ti pripeljejo na kolesih posamezne dele poslopja, jih sestavijo in hiša je izgotovljena. Angleška policija v Croydonu je pa morala ugotoviti, da se hiša z isto lahkoto more tudi — odnesti.

Neznanci so prišli ponoči pred stavbo, sestoječo iz kuhinje, dveh sob in kopalnice, naložili vse na avtomobile ter jo odkurili. Ko je naslednje jutro prispel lastnik, da se vseli, hiše ni bilo več nikjer.

— En grm kavovca da na leto okoli 2.000 zrn, kar da približno en funt žgane kave.

FRANC JAKLIČ:

SIN

V.

S pogačo so tukaj.

Ko so bili Košičkovi sami, slečejo brž Peterčka. Nosečka je pravila, da je tisti otrok, kate-rega ne slečejo precej, ko ga prineso od krsta, preveč gizdav in si ob nedeljah neče slačiti praznične obleke.

"Ali ga sedaj smem podo-jiti?" vpraša čez nekaj časa Urška.

Ker ni bilo zadržka, so ji ho-teli dati otroka. Kako radost-no ga je sprejela in poljubila, potem pa hotela k sebi pri-tisniti.

"Na desno stran deni otroka, ne na levo!" zavpije mati ravo-no ga je sprejela in poljubila, potem pa hotela k sebi pri-tisniti.

Urška je bila materi hvalež-na, ker jo je zopet obvarovala usodne nepredvidnosti.

Hušna mati je že dalj časa pi-tala nekaj starih kokoši, od ka-terih se je nadejala najslastnej-še in najmočnejše juhe. Z na-brušenim nožem se spusti med kokoši in sleherni dan je eni končala življenje.

Otročnica je bila neslano in precejeno juho, mož pa je glo-dal kosti in si mislil: "Kako je prav urejejo na svetu, da mati

ne sme precej jesti mesa!"

Imeli so vsega dosti; zato ni nedostajalo ničesar, kar so po-trebovali ob tistih dnevih. Kamelice si je bila Urška že sa-ma pripravila in pila je prve dni kameličen čaj namesto vi-na, katerega si je seveda že-lela.

Ko se je njena mati prepri-čala, da je hči v dobrih rokah, se poslovi, naročaje še hčeri, kako se mora varovati.

"Mati, nič se ne bojte; take reči vse dobro umem," jo poto-laži Nosečka kaj prilizjeno in gre mater še nekoliko spremit, kar seveda ni bilo zastoj.

"Iz Zlatega repa bodo čez tri dni pogačo prinesli," pove skri-vaj hišni materi, ki se je mo-tala pred pečjo, "Zvedela sem ravnokar od matere."

Nosečka je imela dober vid in še boljši nos; vse je videla in vedela; vse je vodila ob takih prilikah.

In mati pove očetu: "Stari, iz Zlatega repa bodo s pogačo v treh dneh tukaj! Preskrbita kaj pijače!"

In stari pravi mlademu na samem:

"Peter, stopi k Strnadki in kupi vina, saj vidiš, kako je! — Njo bo žejalo noč in dan, kakor vsako tako žensko, in vode ji menda ne boš ponujal. Pridejo tudi botri in botre in bližnji sorodniki. S čim jim postrežeš, ako ne bo pri hiši kaplje vina?"

"Vi pojdite, ker ste vajeni in poznate vino!"

"Ali jaz? — Zakaj? — Sedaj si mož, gospodar! Ne bilo bi lepo, ako bi moral jaz vse. — Sam pojdi in postavi se, saj se lahko!"

"Koliko pa čem kupiti vina?"

"Kaj to vprašaš? — Dve lodri-ci, manj ne. — Zakaj si pa dobil sina, če se treseš za vino?"

— Toliko moraš imeti vina, da ga ne bo le ona srkala, ampak ga tudi komu natočiti, da ti na-pije srečo. — In sam si ga tudi privoščiš kak kozarec. — Ka-dar pa dobiš hčer, eno, dve, tri ali ... vendar te pa Bog ob-vari tolike nesreče, takrat kupi vina le eno lodrico, ker nikogar ne bo, ki bi ti vi voščil srečo za-radi hčere."

Peter poišče denar in popold-ne krene k debelušni Strnadki pokušat vino.

Pokusil je vino iz vseh sodov, naposled pa le ni vedel, katero bi bilo najboljši. Čutil je, ka-ko je še neizkuščen.

"Katero najbolj jemljejo?" vpraša potem.

Ko mu zgovorna Strnadka pove, kakšno vino je najboljši za take prilike, kakor je nje-gova sedaj, in katero vino jem-ljejo najbolj, pravi on:

"Pa še nam onega natočite!"

"Kaj imate?"

"Sina!"

"O, tristo litrov!" zakolne Strnadovka. "Bo pa ta posoda premajhna! Kaj ne, dve lodri-ci, kakor je mera?"

"Kajpak, da ne porečete, da ji še vina ne privoščim!"

Vino je bilo izbrano in kup-čija narejena, Peter pa le ni še hotel domov, ampak se vse-de k mizi in pokliče vina. Vese-lje in ponos, da ima sina, sta zahtevala žrtev. Pil je vino, po-nujal piti vsem v gostilni in celo klical znanke, ki so prihajali pod okno.

"Bog te živi! — Bog ti ohrani sina!" so mu napivali in ga izpraševali, kako je ženi in sinu.

Pred gre dobre volje od Strnadke, ga pokliče še en liter. "Tega, mati Strnadova, nesem domov za pokušnjo, da bodo videli, kako kapljico sem iz-bral. — Jutri, ko pripelje vino, vrnem steklenico."

(Dalje prihodnjič)



KOLENDAR društvenih prireditev

JULIJ

23.-24.-25.-26. — Farni karneval pri Sv. Lovrencu na E. 80 St. in Union Ave.

26.—Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi na Kaliopovi farmi svoj piknik.

AVGUST

2. — Dramatsko društvo LILIIJA priredi "slovenski dan" na farmi sv. Jožefa.

30.—Dramatsko društvo Lilija in pevski zbor Korotan priredita skupni piknik na farmi sv. Jožefa.

OKTOBER

4. — Slovenski dom na Holmes Ave. slavi 40-letnico obstoja. Sodelovala bodo vsa društva.

11.—Pevski zbor TRIGLAV priredi v Slov. nar. dom una 6818 Denison Ave. "vinsko trgatve" s plesom.

17. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi "Card party."

25.—Pevski zbor PLANINA priredi v S. D. na Stanley Ave. svoj jesenski koncert. Začetek ob 6:30 zvečer.

25. — Pevski zbor ILIRIJA ima v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti običajno jesensko prireditev.

31. — Zveza slovenskih protikomunističnih borcev priredi "vinsko trgatve" v Slov. domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

14.—Združeni igralci bodo ponovili opereto "Mežnarjeva Lizka" v novi dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob osmih zvečer.

22. — AJC na Recher Ave. proslavi svojo 40-letnico z ban-keštom. Začetek ob petih popoldne.

DECEMBER

6. — Pevski zbor Slovan priredi v AJC na Recher Ave. ob štirih popoldne koncert.

V igralnici Monte Carla

Kneževina Monaco se menda sramuje hazardne igre, od kate-re v veliki meri živi. Prospekti in reklamne brošure vsebujejo temeljite podatke o oceanografskem muzeju in eksotičnem vr-tu, o knežji rodbini Grimaldi, športnih prireditvah in podobnem, kazina pa skoraj ne ome-njajo. 290 strani debela propa-gandna knjižica posveča kazinu komaj dve dobri strani, pa še to največ le arhitekturi, jonskim stebrom kazina, gledališču in slovetu baletu. Igralnico ome-nja en sam stavek. To je vse. Besedo ruleta zamenjate v knjižici.

V resnici pa je kazino še danes središče Monaka, vsa pota vodijo vanj. Kdorkoli pride v Monte Carlo, mora pač iti tudi v kazino, pa čeprav je še tako načelen nasprotnik hazardne igre. Ni čuda, če je v kazinu vedno dosti tujcev.

Seveda se je danes v Monte Carlu marsikaj spremenilo. Nekdanjega vzdušja Dostojevskega ni več, zamenjalo se oziroma praviljico bogatih ruskih veli-kih knezih, ki v hipu poženejo milijonsko premoženje; v kazin-skem parku se ne ustreli nihče več. Naša plitva doba ne jemlje več resno niti rulete. To se vidi zlasti v površni obleki obisko-valcev. Smoking imajo skoraj le še uslužbenci-krupjeji. Naj-večja privlačnost je še od časa do časa Churchill, ki v vidnim užitkom sedi pri mizi, katere najmanjši vložek je 1000 fran-kov. Dobiva skoraj vedno, naj-rajši stavi na številko 17. Poleg

njega sedi na eni strani njegov tajnik, na drugi pa stoji komor-ni sluga, ki zapisuje "permanen-ce," vrstni red vrženih števil.

Od treh skupin, v katere se delijo obiskovalci kazina, od ljudi, ki igrajo dopoldne, popold-ne in zvečer, so večerni igralci najštevilnejši. Večina, pred-vsem ženske, stavi vsevprek, i-gralci pokrivajo z "žetoni" (po-sebnimi igralnimi markicami, ki jih kupiš pri vhodu) posamezne številke ali kombinacije števil, švigajo od mize do mize, stavijo hkrati pri več mizah in izgub-ljajo pogosto pregled nad svoj-mi vložki. Zanimivo je opazo-vati, kako igralci ure in ure študirajo razne sisteme z nepre-mičnimi obrazi in začnejo stav-ti šele po obširnih beležkah in računih. Zelijajo pač zgubiti de-nar na strogo znanstveni način in ne kar tja v en dan. In ker so natančno preučili vse verjetnost-ne račune, je res nerazumljivo, kako se ruletni kroglici vseeno posreči iti preko vseh teh pravil.

Druga skupina igralcev, po-poldanska, pride povečini z av-tobusi iz bližnjih francoskih in italijanskih krajev, prihajajo pa tudi letoviški gostje. Čeprav po-sameznik ne izgubi dosti, mora biti skupna vsota že kar znatna. Saj pride na primer v poldrugi uri običajno okoli 90 avtobusov, z vsakim vsaj 32 potnikov. In če izgubi vsak le 2000 frankov, so izgubili vsi skupaj v poldrugi uri milijona frankov. Tako gre uro za uro, dan za dnevom. Ne-kateri dobivajo, drugi zgublja-jo nekateri dobijo celo toliko, da

se zdi, da ni težko najti sreče pri ruleti.

Najbolj zanimiva skupina pa so jutranji igralci. Pojavijo se že pred deseto uro in čakajo, da se kazino odpre. To so poklicni igralci, ki so že izgubili v igralni-ci manjše ali večje premoženje, ostali denar pa uporabljajo zdaj za to, da od rulete živijo. To ni-kakor ni nemogoče in niti ni ta-ko težko, treba je pač imeti maj-hen kapital in človek se mora zadovoljiti vsak dan z majhnim dobičkom. Pod nobenim pogojem pa se igralec ne sme pustiti zapeljati igralni strasti.

Ti profesionalci so resni, stvarni ljudje med 50 in 75 leti, žensk je med njimi le malo. Vsak drugi nosi trak častne legi-je, ki ga je gotovo tudi zaslužil. V nasprotju z večernimi igralci, ki običajno zaupajo svoje zlož-ke krupjeju, stavijo ti gospodje na tvegajo na mah tudi 5000 ali 10.000 frankov. Njihova igra ne kaže nobene lahkomišelnosti ali razburjenja. To prav za prav že ni nobena igra več, ampak trdo delo. Včasih se tudi dopol-dne znajde v igralnici nekaj kle-petajočih in smejočih se tur-istov. Profesionalci jih kritično pogledajo in igrajo dalje. Po največ eni uri igranja vstanejo in odidejo. Njihovo delo je za ta dan končano, zanje velja se-demurni delovni dan. Težko je reči ali igra ljubijo ali sovražijo, verjetno tega niti sami ne vedo.

Prve poklicne osebe v igral-nici pa so seveda krupjeji. Za vsako mizo so štirje, na vsakem koncu po eden, dva pa izmeno-ma vrtita ruletno kolo. Nekoli-ko vzvišeno sedi še peti krupje, takoiimenovani šef. Krupjeji spravljajo zaigrani denar in iz-plačujejo dobitke, hladnokrvno, pa naj gre za 1000 frankov ali za milijon. Če se srečni dobitnik izkaže hvaležnega z napitnino v žetoni, oživijo in se v zboru zahvalijo "Merci pour les em-ployes!"

Kazino zaposluje zdaj pri ru-letih sami 277 oseb in 30 pri mi-zah, kjer igrajo baccarat. S pi-sarniški uradniki, blagajniki, paži, natakariji, služabniki itd. je v kazino zaposlenih skupno 900 ljudi.

Kdor hoče postati krupje, mo-ra biti prej dve leti v kaki drugi kazinski službi. Nato šele pride v šolo krupjejev, kjer se nauči predvsem najpotrebnejših be-sed tujih jezikov, potem pa šele strokovnih predmetov "chemin de fere," "trente et quarante" in "crapsa," od Američanov pri-nesene igre na kocke. Traja pa še nekaj časa, preden mladi krupje napreduje toliko, da la-hko vrti kolo pri ruleti. Njegovo vedenje se razna po strogih pra-vilih.

Na noben način ne sme nikoli vtakniti rok v žep, lahko bi ga sumili, da je spravil kak igralni žeton!

Robec mu mora vidno moletiti iz zunanega prsnega že-pa smokinga. V službi ne sme imeti pri sebi niti žetonov niti denarja. Tudi ne sme z ničemer pokazati, da pozna po dvoranah razdeljene zasebne detektive.

Vsaka miza začne igro z žeto-ni, katerih skupna vrednost zna-ša najmanj 3 milijone frankov. Razbiti banko, to je dobiti več, kot banka lahko izplača, je da-nes nemogoče. Naj se zdi kar-koli, banka izplača vsak znesek in igra se nadaljuje. Tudi za pri-mer kratkega stika je poskrblje-no: kazino ima lastno elektrar-no, ki jo takoj vključijo, brž ko je potrebno.

Krupje je donosen poklic. Mnogo krupjejev ima lastno hišo in svoj avto. Visoke napitni-ne pa razdelijo po določenem ključu med vse, tako da pride povprečno od tisoč frankov na posameznika 30 frankov. Pom-pozno oblečeni lakaji, ki obisko-valcem prižigajo cigarete in po-dobno, pa dobljeno napitnino lahko vso obdržijo.

Prebivalci Monaca so držav-ljani posebne vrste. So modri in previdni ljudje. Ne služijo vojakov, ne plačujejo davkov, vstop v kazino jim je prepove-dan. Njihova blaginja sloni na neumnosti drugih, zato jim je življenje gotovo še prijetnejše.

V državi New York bodo gradili zaklonišča?

Vojaški strokovnjaki Združe-nih držav sodijo, da bodo Zdu-žene države utrpel prvi atomski napad in imele pri tem strahovi-te izgube, vendar pa bodo ohrani-le toliko moči, da bodo lahko še vrnille napadalcu mlo za dra-go in ga končno zmagale.

Nekateri strokovnjaki trdijo, da bi utegnili napad na Združene države zahtevati tudi do 60 mili-jonov žrtev, vendar doslej ni niti zvezna vlada niti nobena izmed vlad posameznih držav napravila načrta za zavarovanje prebiva-lstva. Ni to toliko vprašanje brezskrbnosti kot na eni strani prepričanje, da ni nihče tako ne-spameten, da bo atomsko vojno začel, na drugi pa, da je le z ve-liko težavo mogoče najti primer-ne rešitve.

Gaitherjevo poročilo o potre-bah narodne obrambe in kasneje Rockefellerjevo sta predložili gradnjo zaklonišč, ki naj bi pre-bivalstvo čuvala pred atomskim prahom in izžarevanjem, ki bi v slučaju napada uničila štirikrat več ljudi kot eksplozija in vroči-na atomskih in vodikovih bomb. Zgraditev zaklonišč po vsej de-želi bi predvidoma stala od 15 do 20 milijonov dolarjev. To je pa tolikšna vsota, da so se oglasili ljudje, ki trdijo, da je boljše, da to vsoto vtaknemo v oborožitev in okrepimo svoje oborožene sile v taki meri, da se nas nihče ne bo upal napasti.

Newyorški guverner Nelson Rockefeller je kot prvi prišel ne-davno s predlogom o obvezni gradnji zaklonišč. Napovedal je, da bo predložil državni zakono-daj, naj uzakoni, da morajo vse nove hiše in javna poslopja ime-ti primerna predpisana zakloni-šča proti atomskemu prahu in izžarevanju z vsem potrebnim v njih za štirinajst dni.

Po podatkih, ki jih je izbral posebni odbor bi mogli privatni-ki zgraditi v svojih domovih za-silna zaklonišča in jih opremiti z vsem potrebnim za manj kot \$200, če bi delali sami, če bi jih jim postavila podjetja, pa za ka-kih \$500.

Newyorško časopisje se je iz-javilo proti guvernerjevi zami-sli, obveznih zaklonišč čes, da je najboljše varstvo dežele močna vojaška sila, ki bo sovražnika cplašila pred napadom.

Ta je odgovoril, da sta volja in pripravljenost, ki ju kažemo s tem, da zgradimo zaklonišča, morebitnemu napadalcu najbolj-ši dokaz, da smo odločni odgo-voriti na silo s silo. Naša zaklo-nišča bodo napadalcu pokazala že v naprej, da svojega uspeha ne mo mogel doseči lahko, pove-

čala bodo njegovo tveganje dose-či uspeh z nenadnim napadom do take mere, da se ga ne bo upal lotiti. Primerna zaklonišča proti atomskemu napadu so do-polnilo k močnim oboroženim silam, ki naj morebitnega napa-dalca zadrže pred njegovo na-mero, trdi posebni odbor, ki je po nalogu guvernerja celo vprašanje proučil. Treba mu je dati prav!

HELP WANTED — FEMALE

Sewing Machine Operators

Must be experienced. Oper-ators for ladies' sports wear. Excellent piecework rate. Steady employment.

BOBBIE BROOKS INC.
2230 Superior Ave.

(139)

WAITRESS

(SUPERVISORY
EXPERIENCE)

SALARY

IF you are between the ages of 30-35.

IF you have had a minimum of 5 years experience in quality food service.

IF you have the ability to super-vise and train others,

Apply in Person
After 4 p.m.

KENNY KING'S

3200 W. 117

(139)

Ženske dobijo delo

Ženska dobi delo

Ženska, neporočena, ki se ra-zume na prodajo in trgovini je-stvin dobi delo; plača, hrana in stanovanje po dogovoru. UT 1-7780. (X)

Ženska dobi delo

Iščemo starejšo žensko, ki bi vodila gospodinjstvo in pazila na tri otroke v starosti od 5 do 11 let. Lep dom v naravi, ostalo po dogovoru. Prosimo, pokličite zvečer ali se zglasite osebno na 1265 Norwood Rd. —(138)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Na Arlington Ave., je napro-daj enostanovanjska hiša, pod-kletena, z novim plinskim ogrev-om, tremi spalnicami, garažo in velikim vrtom. Kličite PO 1-6494.

Stanovanje se odda

Tri neopremljene na novo de-korirane sobe z vročo vodo se oddajo odraslim. Vprašajte na 1176 E. 61 St., spodaj, spredaj. (x)

Naprodaj

Zaradi bolezni in starosti mor-am prodati že 15 let obstoječo delikatesno trgovino z dovolje-njem za prodajo vina in piva. Ni potrebno dosti denarja. Ogla-site se na 4727 Payne Ave. (X)

V najem

5 sob, primerne za stanova-nje, ali zdravniške ali odvetni-ške urade. Zgoraj na 20070 Lake Shore Blvd., čez cesto od cer-kve sv. Križa. Zmerna najem-nina. Kličite Andrew Knaus, AN 1-2011. (138)

Sobe se odda

Oddajo se 3 sobe blizu cerkve sv. Vida, na E. 61 St., zgoraj. \$48 mesečno. Nič otrok Kličite UT 1-2226 ali FA 1-9317. (143)

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

ČE HOČETE . . .

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrniti se do nas

JOS. GLOBOKAR

986 E. 74th St.
HE 1-6607



POKOPALIŠČE AVTOMOBILOV — V Anoki, Minn., čakajo stari avtomobili, da jih razrežejo za staro železo. Dekleti si ogledujeta vozila, ki so bila nekdaj ponos svojih lastnikov, in nemara mislita, kako kratka je slava vsega, kar pride iz človeških rok.

KRISTOF KOLUMB ali Odkritje Amerike ZGODOVINSKA POVEST

— Bodi češčena, Kraljica nebes, zaklical je Kolumb, hitro skočivši kvišku. Zaklinjam se pri sv. Juriju, da si priborim srečo, boril se bodem, dokler mi ostaje kaj sil. Ne smem se nadejati, da bi mi poslala nebesa tak zaklad, kakor si ti, ne da bi zato zahtevala kako žrtev in borbo!

Z nežnim dvigljem jo je objel in usel se poleg nje na tla. Nekaj časa sta molče sedela, zatopljena v svoje misli, pa nakrat je mladenič vzdignil glavo in pogledal Filipo s svojimi, velikimi, svetlosivimi, bliskajočimi očmi, začel je s tihim, nežnim glasom:

— Ti si danes le to povedala, kar me že davno vznemirja, ljubljena! To sem čutil, a upal se nisem glasno povedati misli svoje. Dosedaj me ničesa ne more ovirati... Ti si mi prisegla, da mi bodeš zvesta in jaz verujem tvoji prisegi in zidam nade svoje na bodočnost. V mojih prsih gorita s svetlim plamenom dve strasti, tako tesno združeni, da ne vem, kje se je jedna končava in začena druga. Jedna je ljubezen do tebe, Filipa, druga pa ljubezen do morja, teženje prodrati v tajnosti tega velikana, boriti se z valovi, vetrovi, morskimi pošastmi in čutiti se močnejšega, mogočnejšega od njih.

On je umolknil in povesil glavo. Filipa je gledala na mladeniča in se ni upala pretrgati njegovih mislij z besedami.

— Ti veš, Filipa, da sem se rodil v mestecu Kotolettu blizu Genue in se moram šteti za Genučana; pa vzlic temu sem dobil v mladosti le jako omejeno izobraženost. Ubogi oče je težko služil vsakdanji kruh, da je preskrbel štiri svoje sinove in hčere — kdo bi bil potem še mislil na učenje? Iz vse duše sem hvaličen svojim roditeljem, da so mene, svojega prvenca, naučili branja in pisanja. V pisanju sem tako izveden, da bi s tem poslom mogel si služiti svoj kruh. Pa to se mi je zdelo premalo. Učil sem se aritmetike, risanja in slikanja in dosegel sem lepe vspehe...

Potem me je sreča pripeljala v središče lombardske učenosti, v Pavio, kjer sem se učil zemljemerstva, zvezdoznanstva, astrologije, mornarstva in latinščine. Pa samo šolsko učenje me ni zadovoljilo. Že kot štirinajstletnega dečka me je vlekel v tajnostveno daljavo neznanih dežel, in kakor veš brez strahu sem se spustil v širno morje. Morda je to nagnjenje kako višje povelje; morda sem baš jaz izbran, da rešim tajnosti te širne ravnine. Boj kakor koli, Filipa, to hrepenenje se je v meni še bolj utrdilo. Odrpta pot je pred menoj, velika naloga me čaka. Če dosežem svoje smote, ve samo Bog.

Pri teh besedah je vstal mladi Kolumb in uprl pogled tja, kjer je zahajajoče sonce počasi se pogrezalo v morje.

Filipa je tudi vstala, z navdušenostjo je gledala na svojega ljubljena, obsejanega s svetlimi žarki zahajajočega sonca, sanjajočega, da si pribori svojo srečo v borbi skoro z vsem svetom. Ta trenutek jo je obšlo nekako otožno, nepojmljivo in veselo čustvo. Nasproti s tako navdihnjenim človekom se je ona zdelala sebi prava vtešena slabost. Vsa se tresoč položila je Filipa roko na ramo Kolumbu in spregovorila šepetajoč:

— Kristof, kako mesto ostane še v duši tvoji Filipi, ako tvoje

bitje nekaj vleče k neznane-mu?... Kristof, bojim se, da bodem kmalu izrinjena iz tvoje srca.

In žalostno je pogledala v njegov obraz. Kolumb jo je tiho pogledal, z roko pogladil po lasih, objel jo in odgovoril s strastno nežnostjo:

O, sveta Mati Božja! Filipa, veselje moje, kake misli imaš? Mar se ne mislim baš zaradi tebe spustiti na nevarno pot. Hočem doseči to, da bodem v družbenem življenju stal na enaki stopnji s tvojim očetom, kot človek, ki si je sam napravil pot in zaslužil tvojo roko. Se kot otrok sem poslušal pripovedovati o dogodkih tvojega očeta v divjih krajih, ko je potoval s princem Henrikom, o borbah z neomejenim morjem, in o težavah pri snovanju naselbin in sanjal o tem, da postanem slaven mornar in položim k tvojim nogam vse zaklade dežel, katere najdem. Sedaj se je otrokova fantazija spremenila v ideal moza. S tvojo ljubeznijo — zaklical je Kolumb z vnetostjo — jaz čutim moč, da premagam vse nevarnosti in ovire; v njej zajemam sile, da se lotim velikih nalog, na katere že mislim iz otroških let, in je izpolnim!

Oči Kolumba, navdušenega s svojim govorom, so se kar bliskale in prsi so se mu visoko vzdigovale.

Filipa je gledala mladeniča, ne da bi povešala oči. Ta trenutek je sence končno se pogreznilo v valove in njega poslednji žarki so tako močno obsvetili mladeniča, da je Filipa

nehote zakrila oči. Nekaka mistična groza jo je obšla in zaklicala je z nepopisnim navdušenjem:

— Da Kristof, samo nebo te je zbralo za svoje orodje in te bode povsod varovalo. Jaz že slišim razlegati se tvojo slavo? Za to ve samo presveta Devica. Pozno je že, — je naenkrat spremenila svoj govor. Pojdiva skupaj, Kristof. Oče je odpotoval, a materi pa moreva zaupati; ona ve vse in bode sama še dala dober svet.

Mlada dvojica je hitreje šla gori po stezi. Srečajoči ljudje so ju radovedno ogledovali in s sočustvom majali z glavami, kajti vsi so vedeli, da ponosni Jernej Monis de Perestrello ne da hčere sinu ubogega gradešarja.

Čez pol ure sta mlada človeka prišla do bivališča Perestrellovega. Tu je bila cela vrsta poslopij, ki so deloma že razpadla. Na vrhu holma, blizu morja, okroženega s pinijami, je stala hiša plemenitaša, njena okna so bila lepo videti med zelenjem. Na verandi obvit s trto in bršljanom je sedela postarna ženska, opirajoč glavo z roko. Sum bližajočih se ljudi zaslišavši, je povzdignila glavo, a ko je zagledala znano dvojico, se ji je pogled še bolj omračil. Vendar ju je gospa Perestrello — bila je Filipina mati — prijazno pozdravila.

— O Kristof, — obrnila se je k mladeniču; — odkod pa ti? — Kaj je z vama, zakaj sta tako vznemirjena.

— Mati — odgovorila je Filipa, poklekivši pred materjo in skrivši svoj zardeli obraz v svojo obleko — povedala sem mu vse... prosila sem ga, naj me pusti, a on o tem ničesar slišati noče.

Mati je prestrašeno pogledala od nestrpnosti zardeli Kolumbov obraz.

— Se ti ne smili? — rekla mu je očitač. — Ne veš li, kako trdovraten je oče njen?

— On ne more in ne sme pogubiti svojega deteta. — Jaz zrušim vse ovire, ki se stavljajo nama.

Imenik raznih društev

Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA. ST. 25 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, predsednik Frank A. Turek, podpredsednik Albin Orehek, tajnik John J. Polz, 1164 Norwood Rd., tel. HE 1-0955; zapisnikar A. Strniša Sr., blagajnik Louis Krajc, Nadzorniki: Anthony J. Fortuna, John Gornik, Joseph J. Nemanich, vratar in zastavonoša Andrew Zamej; vodja atletike in mladinske aktivnosti John J. Polz; zastopnik za SND in N. A. banko Anthony J. Fortuna; zastopnika za Ohio KSKJ Booster Club John J. Polz in Albin Orehek; zastopnika za Ohio KSKJ dan, Daniel Postotnik, Anton Strniša in Frank A. Turek, za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zbora vsak prvi turek v mesecu v sobi št. 4. Šole sv. Vida ob 7:30 zvečer. Mesecni assessment se začne pobirati ob 6:30 pred večerjo in 25. v mesecu v dvorani zvečer ob 6:00. Od 26. pa do konca meseca na domu tajnika od članstva, ki ni ni morda plačati poprej. V društvo se sprejemajo novi člani in člani od 16 do 60 let in se jim nudi pet let zavarovalnine od \$250 do \$5.000. Bolniška podpora znaša \$7. in \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V lučju bolezni se naj bolnik javi pri aniku. Da dobi zdravniški list in karto n ravna na se po pravilih Jednote.

DR. SV. LOVRENCA ST. 63 KSKJ

Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, preds. Louis Simončić, podpreds. Ant. Zidar, tajnik Ralph Godec, 3559 E. 80. St., tel. VU 3-6324; zapis. Jacob Resnik, blag. Josip V. Kovach; nadzorniki: Louis Shuster, Silvester Urbančič in Emerik Kordan. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnika za SND na 80. St. Jos. W. Kovach in John Krofi, zastopnik za SND Maple Hgts., Louis Simončić; zastopniki za atletiko in booster Club: Joseph W. Kovach in Ralph Godec; zdravniki: dr. Anthony J. Perko, dr. A. Skur, dr. J. Folin, dr. Val. Meršol in dr. F. Jelercic. Društvo zbora vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SND na 80. cesti. Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški assessment 65c na mesec in plačuje \$7.00 bolniške

podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rokaji in Newburghu, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ST. 150 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednica Josephine Mulh, podpredsednica Frances Lindic, tajnica Josephine Winter, 3559 E. 80. St.; blagajničarka Antonija Debeljak; nadzorniki: John Bradac, Math Intihar, Helen Troha; zdravniki: dr. A. Skur; zastopnika za KSKJ dan Frank Drobnič in Ana Debeljak. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

DRUŠTVO SV. MARIE MAGDALENE. ST. 162 KSKJ
Sprejema članice od 16 do 60 let. Tudi najnovejša smrtninske certifikate od \$250 do \$5.000; bolniška podpora je \$7 ali \$14 tedensko. V mladinski oddelek se sprejema otroci od rojstva pa po 16 let. Odbor za leto 1957 sledeč: Duhovni vodja Rev. Louis Baznik, preds. Marjanca Kuhar, podpreds. Mary Ottonicar, taj. Maria Hochevar, 21241 Miller Ave., tel. IV 1-0728; blagajn. Frances Macerol, Zapisnikarica Pauline Stampfel. Nadzornice: Fran. Novak, Josephine Ambrosic in Pauline Stampfel. Rediteljica Julia Slogar. Zastop. za ženske in mladinske aktivnosti: Frances Nemanich. Zastopnice za Ohio KSKJ dan: Marjanca Kuhar, Dorothy Strniša, Mary Ottonicar, Frances Macerol. Zdravniki: Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsak prvi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida soba št. 4 ob 7:00 zv. Assessment se pobira vsak tretji ponedeljek ob 6. do 7. ure in vsakega 25. v mesecu od 6 do 8 ure v ravno istem prostoru.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ST. 169 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Matt Jager, predsednik John Habat, podpredsednik Charles Pezdirtz, fin. tajnik Joseph Ferrar, 444 E. 152 St., tel. KE 1-7131; bol. taj. Mary Korosec PO 1-1642; zapisnikarica An-

na Kožel, blag. Louis Jarem; nadzorniki Frances Somrak, Anna Skolar in Carl Sterbenz. Vratar James Kastele. Zdravniki: Dr. Skur, Dr. C. Opaskar, Dr. Louis Perme, Dr. Raymond Stasny in Dr. Leopold Urnkar. Seje se vršijo vseak tretji četrtak v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUŠOVEGA ST. 172 KSKJ
Predsednica Theresa Lach, podpredsednica Mary Hosta, finančni in bolniški tajnik Joseph Grdina, 6113 St. Clair Ave., Tel. UT 1-4349; blagajnik Joseph Ovsenek, zapisnikarica Josephine Ovsenek. Nadzornice: Josephine Weiss, Anna Palčić in Frances Kavc. Zdravnik dr. F. J. Kern. Za preiskavo vsi slovenski zdravniki. Seje vsako tretjo sredo v mesecu ob 7 uri zvečer v J. D. Narodnem domu na 4533 W. 130 St.

Društvo spada v Centralni bolniški oddelek K. S. K. Jednote, ter ima poleg tega svojo društveno bolniško blagajno. Zavarujejo se lahko za \$1.00, \$2.00 ali \$3.00 dolarje na dan bolniške podpore. Sprejema se članice v mladinski oddelek od 1 do 16 let; v odrasli oddelek pa od 16 do 60 let. Zavarujejo se lahko od \$250.00 do \$5.000.00. Najnovejši moderni certifikati; plačljivi 20 let. S tem si prihranite denar za stara leta; kakor bi ga nosili v banko in pri tem ste še življensko zavarovani. Za pojasnila se obrnite do uradnikov društva.

V društvo se sprejema članice brez zdravniške preiskave od 1 do 45 let starosti. Poslužite se prilike ter se zavarujte pri tem solidnem društvu, za slučaj bolezni, poškodb, operacij in smrti. Assessment se pobira na vsaki seji tretjo sredo, v JDN Domu, vsako četrto nedeljo v mesecu pa v Baragovnem Domu na 6304 St. Clair Ave. ob 11. uri; oziroma po deseti sv. maši.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA ST. 191 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Frank Brennan, predsednik Alphonse Sajovic, podpredsednica Angela Derganc, tajnica Matilda Ropret, 19601 Kildeer Ave., tel. KE 1-2863; blagajničarka Ann Troha, zapisnikarica Vera Troha. Nadzorniki: Frances Globokar in Antonia Carr. Zastopnik za Jugoslav Center: Alphonse Sajovic; za Ohijško ligo KSKJ: Matilda Ropret. Za pregled novih kandidatov: vsi slov. zdravniki v Clevelandu in Euclidu. Društvene seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu na domu tajnice ob 7:00 uri zvečer.

DRUŠTVO SV. KRISTINE ST. 219 KSKJ

Duh. vodja: Rev. A. Bombač; predsednik: Anton Tekavec; podpredsednik: Frank Drobnič; tajnica: Jennie Gustincic, 18800 Abby Ave., tel. KE 1-8325; blagajnik: Matt Tekavec; zapisnikarica Ana Debeljak; nadzorniki: John Bradac, Math Intihar, Helen Troha; zdravniki: dr. A. Skur; zastopnika za KSKJ dan Frank Drobnič in Ana Debeljak. Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA ST. 226 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, predsednik Ulrick Lube, podpredsednica Mary Wolf, tajnica Mary Zupančič, 6124 Glass Ave., tel. EX 1-4767; blagajničarka Jean Grear, 639 E. 102 St., PO 1-6651; blagajničarka bolniške podpore Mary Zupančič; zapisnikarica Mary Semen. Poročevalka v Glasilu Mary Zupančič. Nadzorni odbor: Frank Segar, John Zupančič in Ivan Rigger. Zastopnik za klub SND in delniških sej: Ulrich Lube. Vsi slov. vsakni zdravniki. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, staro poslopje SND.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ST. 10 SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE

Duhovni vodja Rev. Matija Jager, predsednica Mary Urbas, podpreds. Alojzija Cebular, tajnica Mary Camloh, 15926 Holmes Ave., LI 1-6245; blagajničarka Mary Komidar; zapisnikarica Tončka Repič; nadzornice: Amalia Novak, Mary Matoh, Jennie Kosir; vratarica Jennie Koren. Seje se vršijo vsak drugi turek v mesecu ob 7 uri zvečer v Slov. domu na Holmes Ave.

PODRUŽNICA ST. 14 SZZ

Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednica Amalia Legat, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Mrs. Pauline Cesar, 20975 Arbor Ave., IV 1-5764; blagajničarka Mary Iskra; zapisnikarica Antonia Sustar; nadzornice: Frances Globokar, Anna Mihelick, Anna Perko. Zastopnice za Klub društev AJC: Josie Cebuly, Josephine in Blatnik. Seje se vršijo vsak prvi turek v mesecu v AJC na Recher Ave. ob 7:30 zvečer.

PODRUŽNICA ST. 15 SZZ

Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednica Frances Lindic; podpredsednica Helen Mirtell, taj. Frances Novak, 3552 E. 80. St.,

DI 1-3515; blagajničarka Rose Roldi, zapisnikarica Mary Filipović. Nadzornice: Veronica Skufca, Jennie Zupancic in Angela Strazar. Zastavonoša Angela Strazar. Rediteljica Jennie Barle. Zastopnici za SND Rose Vatovec in Mary Hrovat. Poročevalka: Helen Mirtel. Zastopnici za Ohio Zvezo: Mary Filipovic, Frances Novak. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v SND na 80. cesti.

PODRUŽNICA ST. 25 SZZ

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, preds. Pauline Stampfel, podpredsednica Frances Russ, tajnica in blagajničarka Mary Ottonicar, 1110 E. 66, tel. HE 1-6933; zapisnikarica Dorothy Strniša, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant, Antonia Mihevc in Julia Slogar. Seje se vrše vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemajo v mladinski oddelek takoj od rojstva, v odrasli oddelek pa 14 do 55 leta starosti. Assessment se pobira v šoli tudi 25. v mesecu.

PODRUŽNICA ST. 32 SZZ

Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednica Tereziya Potokar, podpredsednica Mary Drobnič, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenford Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisnikarica Frances Perme. Redit. Frances Sookach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsak prvi turek v mesecu v dvorani sv. Kristine.

PODRUŽNICA ST. 41 SZZ

Duhovni vodja Rev. Matija Jager, predsednica Rose Pujzdar, podpredsednica Mary Markel, tajnica Ella S'arin, 17814 Dillewood Rd., tel. IV 1-6248; blagajničarka M. Debevec, zapisnikarica Anna Rebol. Nadzornice: Mary Cerjak, Rose Strumble in Nellie Pintar. Zastopnika za SDD Mary Markel. Seje se vršijo vsak prvi turek v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. soba št. 3.

PODRUŽNICA ST. 47 SZZ

Duhovni vodja Msgr. J. J. Oman, predsednica Tereziya Bizjak, podpreds. Louise Kastelec, tajnica Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., O., LU 1-4230; blagajničarka Antonija Dolinar, zapisnikarica Helen Tomazic, nadzornice Antonia Brne, Rose Brgoc in Anne Kresevich, zastavonoša Eva Ozbolt, zastopnice za S. N. D. na E. 80th St., so Tereziya Bizjak, Antonia Dolinar. Za SND v Maple Heights, Stanley Ave.: Anna Kresevich, Jennie Pugely. Seje so vsak drugi mesec na četrto nedeljo v mesecu ob 2:00 na 8601 Vineyard Ave.

Slovenska Dobrodela Zveza

DR. SLOVENEK ST. 1 SDZ

Predsednik C. Vrtovnik, podpredsednik Matt Modic, tajnik Joe L. Zab, 13368 Lake Shore Blvd., tel. MU 1-2703, blagajnik Frank Penca, zapisnikar Frank Kacar. Seje so vsako 2. nedeljo v mesecu ob 9:30 zv. v SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO SV. ANE. ST. 4 SDZ

Predsednica Jennie Stanonik, podpredsednica Angela Kofal, tajnica Jennie Suvak, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid 21, Ohio; tel. EV 2-5277, blagajničarka Josephine Oražen-Ambrózic, zapisnikarica Angela Virant. Nadzornice: Rose L. Erste, Rose Hoffert in Marie Te. Rediteljica Antonija Mihevc. Mladinski aktivnosti: Angela Kofal. Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu. Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI ST. 5 SDZ

Predsednik Thomas Kraich, taj. Matt Debevec, 24151 Yosemite Dr., IV 1-2048; blag. Thomas Kraich, zapisnikar Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Laddie Debevec, Frank Stefe in Srečko Erzen. Društvo zbora vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SND, soba št. 3 (staro poslopje) na St. Clair Ave.

SLOVENSKI DOM. ST. 6 SDZ

Predsednica Molly Legat, podpredsednica Rose Ule, tajnica Albina Vesel, 877 E. 185 St., tel. IV 1-0319; blagajničarka Jennie Hrvatin. Zapisnikarica: Anne Cecelic. Nadzorni odbor: Frances Stupica in Louise Cecelic. Zastopniki za Dom: Anton Hrvatin, Jennie Hrvatin. Zdravniki: Dr. Skur in vsi ostali slovenski zdravniki. Seje se vršijo tretji petek v mesecu v Slovenskem društvenem domu, 20713 Recher Ave. ob 8:00 uri zvečer.

DR. GLAS CLEVELANDSKIH DELAVCEV ST. 9 SDZ

PPredsednik Louis Erste, podpredsednik Joseph Lausin, tajnik Andrew Champa, 1084 E. 74 St., EX 1-2915, blag. John Borso, zapisnikar Joseph Ponikvar, nadzorniki: Frank Ahlin, Dan Chesnik, John Rutar, vratar Anton Zadnik. Zastopnik za klub društev SND: Frank Cesnik. Za mlad. dejavnost: John Rutar. Zdravniki: vsi slovenski. Seje so vsako 1. nedeljo v mesecu v sobi št. 3 starega poslopja SND na St. Clair Ave. ob 9 dop.

DANICA ST. 11 SDZ

Predsednica Josephine Centa, podpredsednica Pauline Stampfel, tajnica in blagajničarka Frances Kodrich, 6522 Schaefer Ave., UT 1-4679; zapisnikarica Frances Zakrajšek, nadzornice: Josephine Lev-

stik, Pauline Stampfel, Mary Pinculic. Društveni zdravniki vsi slovenski. Seje se vršijo vsaki drugi turek v mesecu ob 8 zvečer v Slov. narodnem domu, staro poslopje št. 3.

DR. RIBNICA ST. 12 SDZ

Predsednik Andrew Sadar, 6811 Bonna Ave., podpredsednik Frank Wirant, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., IV 1-2246, zapisnikar Anton Tavžel, blagajnik Anton Debeljak, nadzorni odbor Frank Debeljak, Louis Mrhar in Frank Lunder. Za pregled vsi slov. zdravniki, zastopnik za Klub društev SND in za konferenco Frank Wirant, za Slov. nar. čitalnico Louis Mrhar, zastopniki za AJC v Euclid. O. John Komatar in Joseph Perko. Seje so vsaki drugi petek v mesecu ob pol osmih v sobi št. 4 SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO CLEVELANDSKI SLOVENCI ST. 14 SDZ

Predsednik Mike Vidmar, podpredsednik Frank Brancelj, tajnik blagajnik Frank Brinovec, 5609 Bonna Ave., tel. EN 1-2061; zapisnikar Matthew Penko. Nadzorni odbor: August De Fraine, Frank Majer, Jennie Shray; vratar Anton Pevec. Zastopnik za klub društev S. N. D.: Mike Vidmar. Zastopnik za delniško konferenco SND John Susnik. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 popoldne v SND na St. Clair Ave., v starem poslopju zgoraj.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 18 SDZ

Predsednik Joseph Kalčić, podpredsednik John Zagorac; tajnik in blagajnik Frank Merhar, 1021 E. 185 St., IV 1-1334; zapisnikar Anton Strniša, 1273 Norwood Rd.; nadzorniki Marie Jean Golder, Anton Levstik in D. Germanovic; Vratar John Adamic, zastopnik SND Ignac Verbič; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanujoči v Clevelandu. Seje se vrše vsak tretji petek v mesecu ob 7:30 zvečer v SND staro poslopje št. 4.

DRUŠTVO BLED ST. 20 SDZ

Predsednik Frank Arnshek, podpredsednik Anton Pelko, tajnica Anna Mae Mannion, 10012 Anderson Ave., DI 1-6136, blag. Apolonija Kic, zapis. Jakob Resnik, nadzorniki Andy Tumbi, John Krofi, Lillian Pelko; zastopnika za SND na E. 80th St.: Anton Skufca in Apolonija Kic; zdravniki dr. A. Perko, dr. J. Folin in Dr. A. Skur. Seje so vsako tretjo nedeljo v mesecu v SND na E. 80 St. ob eni popoldne.

COLLINWOODSKE SLOVENSKE ST. 22 SDZ

Predsednica Mrs. Stefi Koncilja, podpredsednica Mrs. Frances Kromar, finanč. tajnica in blagajničarka Rose Mickovic 19612 Cherokee Ave., IV 6-0462; zapisnikarica Mrs. Mary Cernigoj; nadzorniki: Rose Simenc, Jack Simenc in Gertrude Bokal. Zastavonošinja Mrs. Mary Malovrh; zdravniki: dr. A. Skur in dr. V. Opaskar. Seje so vsako 2. sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. v spod. dvorani.

DR. KRALJICA MIRU ST. 24 SDZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Mary Filipovic, tajnica Alice Arko, 7816 Union Ave., DI 1-7540, blagajničarka Agnes Zagar, zapisnikarica Mary Filipovic, nadzornice: Josephine Winter, Angela Gregoric, Veronica Skufca. Seje so vsak tretjo sredo v mesecu ob 7:30 v Slov. nar. domu na E. 80 St.

DRUŠTVO SV. CECILJE ST. 37 SDZ

Predsednica Nettie Zarnick, pod-

predsednica Anna Zalar, tajnica Louise Piks, 1643 Crest Rd. Zone 21, EV 2-1319, blagajn. Cecilia Znidarsic, zapisnikarica Fanny Majer. Nadzorni odbor: Mary Ottonicar, Emma Tofant in Dorothy Strniša. Vsi slovenski zdravniki. Seja se vrši vsako drugo sredo v mesecu ob 8:00 zvečer v SND na St. Clair Ave. soba št. 4 staro poslopje.

DR. NAŠ DOM ST. 50 SDZ

Predsednik Stanley Pervanje, podpredsednik Frank Stemberger, tajnica Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Heights, tel. LU 1-4230, blagajničarka Antonia Dolinar, zapisnikarica Theresa Pistotnik, nadz. odbor: preds. Frank Ziberna, Helen Tomazič, Tereziya Bizjak, zastavonoša Stanley Pervanje in Frank Stemberger, zastopniki za SND na 80 St. Stanley Pervanje in Frank Stemberger, za SDD na Prince Ave. Frank Stemberger. Seje se vrše vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer na 8601 Vineyard Ave.

Slovenska moška zveza

PODRUŽNICA ST. 3 SMZ

Častni predsednik Chas. Benevol, predsednik James Kastelec, podpredsednik Martin Romih, tajnik Frank Perko, 1092 East 174 St., tel. IV 1-5658; blag. Martin Valetich, zapisnikar Joseph Hocevar. Nadzorniki: Valentine Kosec, Jos. Perušek in John Majerle; zastopnika za Federacijo SMZ: Frank M. Perko, Martin Valetich; zastopnik za klub društev S. D. na Holmes Ave.: James Kastelec. Seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 1:30 uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assessment 25. v mesecu v spodnji dvorani od 6. do 8. ure.

PODRUŽNICA ST. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 18023 Hillgrove Rd.; podpredsednik Fr. Cesnik, tajnik in blagajnik Tony Krampel, 6907 St. Clair Ave., tel. UT 1-8387; zapisnikar Fr. Kuhar, Louis Erste, Math Velikonje. Podružnica zbora vsako tretjo soboto v mesecu zvečer v SND soba št. 4 Staro poslopje. Zastopniki za federacijo: L. Erste, Matt Zaman, Math Velikonje. Tajnik pobira assessment tudi vsakega 25. v mesecu v SND na St. Clair Ave. Zastopnik SND: John Sever.

SLOVENSKA MOŠKA ZVEZA ST. 6